

Motion till riksdagen

1986/87:Ub347

Lars Leijonborg (fp)

Utbildningen av svårt rörelsehindrade grundskoleelever

De flesta ungdomar med handikapp går numera i samma skolor som andra barn. Det har funnits en medveten strävan från samhällets sida att åstadkomma en integration. I stället för att samla barn med likartade handikapp till några få eller kanske bara en skola i hela landet försöker man numera anpassa skollokaler, skaffa fram eventuellt behövlig extra personal etc. så att en handikappad elev kan erbjudas utbildning på sin hemort. I de flesta fall är naturligtvis denna integration den riktiga vägen.

I några fall har det emellertid visat sig att mycket goda resultat har uppnåtts om undervisningen under en kortare eller längre tid bedrivs vid en skola med avsevärt större upptagningsområde än en enskild kommun eller ett enskilt landsting. Vid sådana skolor kan större resurser samlas och specialutbildade lärare knytas till verksamheten. Man kan också på ett annat sätt arbeta med att hela tiden utveckla undervisningsmetodiken och hålla nära kontakt med den forskning som förekommer för att finna bättre hjälpmedel och metoder. Välkända exempel på sådana centrala resurscentra är Tomtebodavägen i Solna för synskadade och Ekeskolan i Örebro för hörselskadade.

En institution som blivit en sådan resurs för svårt rörelsehindrade elever från Västsverige är Bräcke Östergård utanför Göteborg. Där bor och undervisas ett antal elever som är rörelsehindrade och – i de flesta fall – handikappade i ytterligare något avseende. Denna institution, som har Göteborgs stift som huvudman, har anlitats av landstingen i den västra sjukvårdsregionen, sjukvården i Göteborgs kommun och av skolmyndigheterna i denna del av landet. Det är omvittnat att Bräcke Östergård betytt mycket för de elever som tagits emot och att insatserna ofta blivit ett stöd i försöken att integrera dem i samhället.

Bräcke Östergård brottas emellertid med stora svårigheter. Genom att eleverna ofta är i behov av både medicinsk behandling och undervisning uppstår oklarheter om vilken myndighet som har betalningsansvaret: landstinget svarar för den medicinska delen, medan resp. kommun skall svara för utbildningsdelen. Landstingen har inget ansvar för utbildning av andra elever än utvecklingsstörda. En utredning av en elevs behov av pedagogiska hjälpmedel etc. skall egentligen bekostas av hemkommunen, men har ibland kunnat "maskeras" som en medicinsk utredning och betalats av landstinget. I vissa fall har länsskolnämnder utnyttjat s. k. SÅS-pengar (särskilda åtgärder i skolan) och finansierat en vistelse på Bräcke Östergård.

Bräcke Östergård vänder sig till barn i grundskolan och torde i det avseendet vara unik i Sverige. I Stockholm (Skärholmen) finns en gymna-

sieskola med rörelsehindrade elever från olika delar av landet, och en liknande resurs håller på att skapas i Göteborg. Men det är väl så viktigt att möjlighet till en kortare eller längre tids institutionsvistelse finns för elever i grundskoleåldern.

Mycket talar för att Bräcke Östergård borde utvecklas till ett nationellt kunskaps- och resurscentrum för undervisning av svårt rörelsehindrade barn. Där finns en unik kompetens, och där finns en nära kontakt med den forskning som bedrivs på detta område i Göteborg. Men risken är överhängande att denna verksamhet måste skäras ned eller kraftigt förändras på grund av svårigheterna att hitta en stabil finansiering. Situationen kommer ytterligare att förvärras om riksdagen bifaller regeringens förslag att dra in det s. k. SÅS-anslaget.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till hur Bräcke Östergård i Göteborg kan utvecklas till ett nationellt kunskaps- och resurscentrum för undervisning av svårt rörelsehindrade elever i grundskolan.

Stockholm den 27 januari 1987

Lars Leijonborg (fp)

Mot. 1986/87

Ub347